

PINGUÏN

Naam: Pinguïn
Latijnse naam: *Sphenisciformes*
Woongebied: vooral in de koude wateren van Antarctica
Land: zuidelijk halfrond
Lengte: 40 tot 115 centimeter
Gewicht: 1 tot 40 kilo

Alle pinguïns zien er praktisch hetzelfde uit. Allemaal hebben ze een donkere (zwarte of grijze) rug en een witte buik. Het lijkt zo net of zij een kostuum aan hebben! Het zwart en wit zijn *schutkleuren*. Door zijn witte buik valt een pinguïn van onderen gezien in het water niet op, doordat de zon het water verlicht. En zo is de pinguïn beschermt tegen *vijanden* als haaien en zeeleeuwen. En zijn zwarte rug zorgt ervoor dat *roofdieren* vanuit de lucht de pinguïn niet zien. Als zij namelijk vanuit de lucht naar beneden kijken, zien zij een donkere vlakke. De pinguïn met zijn zwarte rug valt dan niet op.

Natuurlijk zijn er ook verschillen tussen de pinguïns. Er bestaan

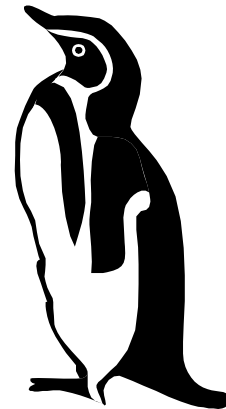
verschillen in grootte (van 40 tot 115 cm) en gewicht, sommige pinguïns hebben pluimpjes bij hun slapen en er zijn pinguïns de gekleurde vlekken op de kop of hals hebben.

Waar en hoe leeft een pinguïn?

Pinguïns zijn echte waterbewoners. Ze leven alleen op het *zuidelijk halfrond*, de meeste op de Zuidpool. Zoals je vast weet, is het op de Zuidpool ontzettend koud. Er ligt het hele jaar door sneeuw en ijs.

Maar hoe blijft de pinguïn dan toch warm?

Vogels zijn *warmbloedige* dieren, net als zoogdieren en de mens. Dit betekent dat ze zomer en winter dezelfde lichaamstemperatuur hebben. Als het buiten kouder wordt, moet die temperatuur even hoog blijven. Mensen trekken dikkere kleren aan. Vogels krijgen warmere veren. Pinguïns hebben net als andere vogels *donsveren* met daaroverheen *dekveren*. Tussen de donsveren zit veel lucht. Die lucht houdt de warmte vast. De lichaamswarmte kan dus niet gemakkelijk weg. De dekveren liggen als dakpannen over de donsveren heen. Pinguïns hebben extra stevige dekveren. Toch zijn de veren niet voldoende om de warmte vast te houden. De pinguïn heeft onder de huid een *vetlaagje*, net als jij. Vet is erg goed tegen de kou. Hoe

kouder het is, hoe dikker de vetlaag. De vetlaag van een pinguin is 2 tot 3 centimeter.

Vogelveren slijten. Hierdoor ontsnapt de warme lucht. Gelukkig groeien er weer veren aan. De oude veren vallen uit als de nieuwe veren al flink uitgegroeid zijn. We noemen dit *ruien*. De hele ruitijd bij de pinguin duurt 2 tot 5 weken. Het nieuwe verenkleedje is glanzend wit en zwart. En daar moet de pinguin het weer een jaar mee doen.

In de loop van de tijd hebben de pinguïns het vliegen verleerd, maar als ze op vis jagen, schieten ze door het water als een zwaluw in de lucht. In het water zijn ze net acrobaten. Ze kunnen ontzettend snel zwemmen, soms halen ze wel een snelheid van 36 kilometer per uur. Dat is veel harder dan jij kunt fietsen. Ze houden er een unieke manier van zwemmen op na, die lijkt op die van dolfijnen. Ze zwemmen een poosje onder water, komen naar de oppervlakte om adem te halen en springen een eind boven de waterspiegel uit voordat ze een eind verderop weer onderduiken.

Hun vleugels gebruiken ze als *roeispanen* en hun staart en poten als *roer*. Om uit zee weer aan land te komen zet de pinguin in het water flink vaart. Even vliegt hij door de lucht en belandt dan keurig op beide pootjes op het ijs.

Op het land kunnen ze zich helemaal niet goed voortbewegen. Ze waggelen een beetje heen en weer. Soms laten ze zich plat op hun buik van een sneeuwhelling afglijden.

Een geelkuifpinguïn zet zijn poten niet één voor één vooruit. Nee, hij verzet zijn poten tegelijk. Een soort huppen. Dat is wel erg vermoeiend!

Pinguïns houden van gezelligheid. Ze zoeken elkaar altijd op en doen alles samen. Ze lopen samen naar de broedplaatsen. De balts begint tegelijk. Ze broeden vlak naast elkaar en meestal gaan ze tegelijk de zee in om voedsel te zoeken.

Wat eet een pinguïn?

Pinguïns voeden zich met *krabbetjes*, *plankton* en *kleine vissen*. Grote pinguïns eten ook wel *inktvissen*.

Zelf worden de pinguïns echter ook opgegeten bijvoorbeeld door zeeleeuwen.

Ook de *mens* is een vijand van de pinguïn. De mens verstoort de rust in de kolonies. Ook worden er steeds vaker gevaarlijke giftige stoffen in de zee geloosd. Als de pinguïns in de zee zwemmen, krijgen zij deze stoffen ook in hun lichaam en gaan ze dood.

Baltsen en broeden

Voordat de pinguïns gaan broeden, gaan ze eerst *baltsen*. In de baltstijd gaat het mannetje op zoek naar een vrouwtje. Als hij er één gevonden heeft, begint de balts. Het mannetje en het vrouwtje maken harde geluiden en steken hun snavel omhoog. Hun vleugels steken ze meestal naar voren. Plotseling laten ze allebei de kop zakken tot bijna op de grond. Daarna zwaaien ze met hun kop heen en weer. Even later draaien ze om elkaar heen. Na een tijdje gaan ze met de hals en de borst tegen elkaar staan en steken hun snavel zo hoog mogelijk de lucht in. Dit duurt wel een heel tijd. Daarna vindt de *paring* plaats.

Van november tot april zitten pinguïns op het nest om de eieren uit te broeden. Gemiddeld legt een pinguïn 2 eieren. Soms is het er maar één en soms zijn het er drie. Het nest is versierd met *steentjes* en *takjes*. Het jong ziet er niet meteen hetzelfde uit als zijn ouders. Hij heeft eerst nog een donskleed. Het jong wordt gevoerd door beide ouders. Als zijn ouders eten gaan zoeken, gaat het jong naar de crèche. Daar zitten alle jonge pinguïns bij elkaar, te wachten tot hun ouders terugkomen. Het jong eet uit de *krop* van zijn ouders.....de ouder opent zijn snavel, haalt het voedsel omhoog en het jong kan zo het voedsel uit de snavel van zijn vader of moeder halen.

Niet alle pinguïns maken een nest. Bijvoorbeeld de *keizerspinguïn*. De keizerspinguïn legt per keer slechts één ei. Het mannetje van de keizerspinguïn zorgt ervoor dat het ei uitgebroed wordt. Hij draagt het ei mee op zijn voeten. Hij kan er zo mee rondlopen. Om het ei warm te houden, rolt hij het onder een dikke huidplooï.

Het vrouwtje is al die tijd op zee. Ze zoekt dan voedsel om weer een dikke

vetlaag te krijgen. Dan is ze beschermt tegen de kou.

Na ongeveer 90 dagen komt het jong uit het ei. Het mannetje heeft al die tijd helemaal niks gegeten en is ontzettend mager. Het is nu zijn beurt om

eten in de zee te zoeken en een dikke vetlaag te krijgen. Het vrouwtje neemt zijn taak over en zorgt verder voor het jong.

Pinguïns in Vogelpark Avifauna

In Avifauna leeft maar één soort pinguïn, de *humboldt pinguïn*. De humboldt pinguïn is een *bedreigde diersoort*. Dat betekent dat er in het wild steeds minder voorkomen.

Humboldt pinguïns leven in de meest extreme gebieden van de wereld. De koude *Humoldtstroom* is een zeestroom waar heel veel vissen in zwemmen en daar duiken ze naar hun eten. Hun nesten maken ze in de *woestijnen* van Chili en dat is de droogste plek op aarde.

De pinguïns lijken allemaal op elkaar. Maar de verzorger kan de dieren toch van elkaar onderscheiden. Hij herkent ze aan hele kleine verschillen. De pinguïns hebben ook een clip om hun vleugel. Hierop staat een nummer. Aan dit nummer kunnen zij aflezen wie hun ouders zijn en hoe oud zij zijn.

De verzorgers voeren de pinguïns met de hand. Zo weten zij zeker dat elke pinguïn een visje gehad heeft. Maar de pinguïns bedelen nooit om nog een visje. Als ze netjes een vis gekregen hebben, gaan ze gewoon weer verder met wat zij eerst aan het doen waren. De pinguïns laten de vis met de kop naar voren in hun keel glijden. Zo liggen de schubben van de vis naar achteren en dat glijdt een stuk gemakkelijker.

De pinguïns worden ook met de hand gevoerd omdat de verzorger dan meteen kan zien of er eentje gewond of ziek is.

De jongen zitten vaak als ze iets groter zijn in aparte hokken, gescheiden van de andere pinguïns. Als ze iets groter zijn, willen ze soms van hun eigen nest af om een rondje te lopen. Omdat ze de weg dan nog niet zo goed weten, kunnen ze terecht komen op een ander nest. De ouders die bij dit nest zitten, worden dan boos en kunnen het jong gaan pikken. Dat is natuurlijk niet goed.

Wil je nog meer weten over de pinguïn?

Kijk dan eens in de bibliotheek. Daar is vast nog veel meer informatie te vinden over deze grappige vogel!

